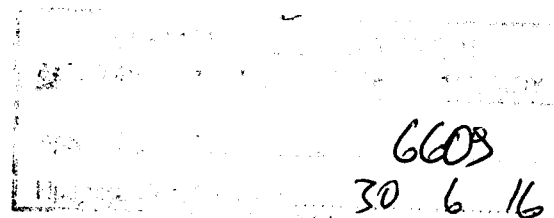

Αθήνα, 30/6/2016

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: 1. Τον Υπουργό Οικονομικών

2. Τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού

ΘΕΜΑ: Προληπτικά μέτρα εκτέλεσης του προϋπολογισμού 2016 για να αποφευχθεί η ενεργοποίηση της αυτόματης περικοπής δαπανών («κόφτης»)

Μετά την υιοθέτηση από την κυβέρνηση της αυτόματης περικοπής δαπανών («κόφτης») σε περίπτωση απόκλισης από το στόχο των πρωτογενών πλεονασμάτων που έχουν αποφασιστεί από κοινού με τους θεσμούς (0.5% του ΑΕΠ για το 2016, 1.75% για το 2017 και 3.5% για το 2018), η στενή παρακολούθηση της πορείας των εσόδων και των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού και της εξέλιξης του ΑΕΠ, των βασικών παραγόντων δηλαδή που προσδιορίζουν τον «κόφτη», καθίστανται καίριας σημασίας ζητήματα.

Τα έσοδα από το φόρο στα πετρελαιοειδή είναι μειωμένα την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2016 κατά 18% σε σχέση με τον στόχο, όταν την αντίστοιχη περσινή περίοδο τα έσοδα υπολείπονταν 14% του στόχου, στο δε τέλος του 2015 καταγράφηκε υστέρηση 24% (εισπράχθηκαν 1.75 δις αντί 2.3 δις των εκτιμώμενων εσόδων). Τα εκτιμώμενα έσοδα για το 2016 είναι 1.75 δις.

Επίσης, τα έσοδα από φόρους στην περιουσία την ίδια περίοδο είναι 6% μειωμένα έναντι του στόχου (πέρσι ήταν 18% πάνω από το στόχο), ενώ τελικά το 2015 εισπράχθηκαν 3.18 δις αντί εκτιμώμενων 3.51 δις (υστέρηση 9%). Φέτος ο στόχος εισπραχθείς είναι περίπου 20% αυξημένος (3.79 δις). Με απλές αναγωγές προκύπτει απώλεια εσόδων τουλάχιστον 880 εκατ. για αυτές τις δύο κατηγορίες, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι πρόσφατες αυξήσεις στην φορολογία (ειδική εισφορά, ΦΠΑ, ειδικοί φόροι, αύξηση ασφαλιστικών εισφορών) που αναμένεται να μειώσουν δραματικά τα εισοδήματα και τις δαπάνες των νοικοκυριών (το πρώτο τρίμηνο του 2016 η κατανάλωση είναι μειωμένη 2.3% σε σχέση με την αντίστοιχη το 2015), οπότε είναι βέβαιο ότι οι στόχοι για τα έσοδα είναι υπερβολικά αισιόδοξοι και δε θα επιτευχθούν.

Με βάση πρόσφατα δημοσιευμένη έρευνα, η απώλεια εσόδων λόγω φοροδιαφυγής εκτιμάται έως και 16 δις. ετησίως ή 9% του ΑΕΠ. Η κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ από τον Ιανουάριο του 2015 που ανέλαβε την εξουσία είχε θέσει ως πρώτο και κύριο μέλημά της την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, δηλώνοντας μάλιστα ότι θα εισπράξει 1 δις. από την πάταξη του λαθρεμπορίου καπνού και άλλα 2 δις. από το

λαθρεμπόριο καυσίμων. Τελικά, ο κ. Αλεξιάδης δήλωσε πρόσφατα στη Βουλή ότι το 2015 εισπράχθηκαν από τις δύο αυτές κατηγορίες 161 εκατ., τα δε διάφορα μέτρα που έχουν κατά καιρούς εξαγγελθεί παραμένουν μετέωρα.

Επιπλέον, η διαρκής αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών των ιδιωτών προς το Δημόσιο (87.8 δις τον Απρίλιο του 2016) δείχνει ξεκάθαρα την αναποτελεσματικότητα της φορολογικής πολιτικής και του φοροεισπρακτικού μηχανισμού, ταυτόχρονα όμως υποδηλώνει πως η φοροδοτική ικανότητα των πολιτών έχει εξαντληθεί.

Στο σκέλος των δαπανών, διαπιστώνεται ότι τον Απρίλιο του 2016 το άθροισμα των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου και των εκκρεμών επιστροφών φόρων φτάνει τα 6.7 δις, χωρίς να συνυπολογίζονται οι εκκρεμείς επιστροφές από τα τελωνεία, όταν στις 31/12/2014 (ακριβώς πριν την ανάληψη διακυβέρνησης από τους ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ) ήταν 3.8 δις, δηλαδή σε 16 μήνες αυξήθηκαν κατά 76%. Συνεπώς, η εξοικονόμηση δαπανών που διατυμπανίζει η κυβέρνηση δεν αφορά κάποια μόνιμα μέτρα, αλλά μια ουσιαστική «στάση πληρωμών» του Δημοσίου προς τρίτους. Το Eurogroup αποφάσισε πρόσφατα να διατεθούν 3.5 δις για τα ληξιπρόθεσμα χρέη συνολικά για το 2016. Αν υποθεθεί ότι οι οφειλές του Δημοσίου δεν αυξάνονται άλλο, τότε μένουν «φέσια» 3.2 δις, τα οποία αν αφαιρεθούν από το προσδοκώμενο πρωτογενές πλεόνασμα για το 2016 (3.7 δις), το πραγματικό πρωτογενές πλεόνασμα θα φτάσει (στο ευνοϊκότερο σενάριο) τα 0.5 δις ή 0.28% του ΑΕΠ, δηλαδή κάτω του στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 0.5% του ΑΕΠ και πολύ κοντά στο όριο ενεργοποίησης του «κόφτη». Αν προστεθεί η απώλεια εσόδων που προαναφέρθηκε (880 εκατ.), τότε έχουμε πρωτογενές έλλειμμα 0.38 δις ή 0.22%, συνεπώς τον Ιούνιο του 2017 θα ενεργοποιηθεί ο «κόφτης», με τα μέτρα προσαρμογής να φτάνουν το 0.5% του ΑΕΠ.

Τέλος, αναφορικά με τις δαπάνες που εξαιρούνται από τον «κόφτη», εφόσον αυτές αυξηθούν όπως επιθυμεί η κυβέρνηση (ώστε να ενισχύσει τους κοινωνικά αδύναμους), τότε θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση του παρονομαστή του κλάσματος στον τύπο για τον «κόφτη», οπότε με απλά μαθηματικά ο «κόφτης» αυξάνεται. Αν σε αυτό προσθέσουμε την επίδραση του ΑΕΠ, τότε η επίπτωση του «κόφτη» αναμένεται να είναι πολύ μεγάλη μετά το 2017, οπότε θα είναι αντίστοιχα μεγάλη η προκαλούμενη περικοπή στις δαπάνες, οπότε την επόμενη χρονιά θα είναι ακόμα μεγαλύτερος ο «κόφτης» λόγω μικρότερου παρονομαστή κ.ο.κ. Συνεπώς, η αποτυχία στην επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος θα προκαλέσει μια αλυσιδωτή αντίδραση που θα επιφέρει περικοπές δαπανών κάθε χρόνο ή μόνιμα διαρθρωτικά μέτρα (δηλαδή νέους φόρους) που θα την αντισταθμίζουν.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Με ποιο τρόπο θα καλυφθεί το κενό στα έσοδα στις κατηγορίες που παρατηρείται υστέρηση, όταν με τις πρόσφατες αυξήσεις στη φορολογία αναμένεται δραματική μείωση των εισοδημάτων, άρα και της καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών;
2. Ποια έσοδα αναμένονται από την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής για την τριετία 2016-2018;
3. Σε τι ποσό εκτιμάται ότι θα ανέλθει το ύψος των οφειλών του δημοσίου προς τους ιδιώτες στο τέλος του 2016; Πως θα εξοφληθούν αυτές; Ποια είναι η πρόβλεψη για τα επόμενα έτη;
4. Ποιο είναι το κόστος των δαπανών που εξαιρούνται από τον «κόφτη» (παρ. 5 του άρθρου 233 του Ν. 4389/2016) με βάση τον προϋπολογισμό του 2016;
5. Ποια μόνιμα μέτρα προτείνονται για μια πιθανή δημοσιονομική προσαρμογή της τάξης του 0.5% του ΑΕΠ προκειμένου να αντισταθμιστεί ο «κόφτης δαπανών»;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Γιώργος Αμυράς – Β' Αθηνών

Κατερίνα Μάρκου – Β' Θεσσαλονίκης